

**Отличителните чѣрти
на човѣка.**

Издание на просвѣтния комитетъ.
София — 1927.

Отличителнитѣ чѣрти на човѣка.

Издание на просвѣтния комитетъ.
София — 1927.

Отличителнитѣ чѣрти на човѣка.

Въ свѣта има три важни нѣща. Този човѣкъ, който ги знае, е щастливъ, а който не ги знае, е нещастенъ. Този, който ги изучава, просвѣщава се, а който ги заминава, безъ да имъ обрѣща внимание, невѣжа остава. Може да запитате: кои сж тѣзи три важни нѣща? — Тѣ иматъ много имена, но никой още не е казалъ сжщинското имъ име. Тѣхъ кръщаватъ съ различни псевдоними. Когато земледѣлецътъ пълни хамбаря си съ жито, за кого прави това? Когато бакалинътъ пълни бѣчвитѣ съ маслини, а кошниците съ ябълки, круши, сливи, портокали, лимони и редъ други плодове, за кого прави това? — Все за нѣкого се върши всичко това. Когато нѣкой човѣкъ влѣзе въ хамбаря на земледѣльца, или въ нѣкоя бакалница, този земледѣлецъ, както и този бакалинъ веднага прѣдлагатъ услугитѣ си. Защо? Защото купувачътъ носи едно прѣпоржчително писмо. Търговецътъ отваря прѣпоржчителното писмо и споредъ него, или се затваря, или се отваря широко и започва да дава, да услужва най-любезно. Ако писмото му се харесва, той става много услужливъ, туря отъ стоката си на вѣзнитѣ, тегли и казва: пакъ заповѣдай! Кое е това прѣпоржчително писмо за човѣка? — Неговото сърце. Нѣмате ли това прѣпоржчително писмо, бждете увѣрени, никждѣ въ свѣта нѣма да ви приематъ. При който бакалинъ и да отидете, съ който земледѣлецъ и да се срещнете, вие ще получите нѣщо отъ тѣхъ, само ако имате това прѣпоржчително писмо. Само на такива хора се дава. Иначе, излишѣкъ въ свѣта нѣма. Онѣзи пѣкъ, които нѣматъ прѣпоржчителни писма, ще чакатъ, докато се раздаде на първитѣ, и ако остане нѣщо, то ще бжде за тѣхъ.

Мнозина питатъ: животътъ не може ли да се развива и по другъ начинъ? — Животътъ може да се развива само по единъ начинъ. Развиването въ много посоки не е правилно развиване. Животътъ е изложба на великото цѣло. Когато срещнете нѣкой човѣкъ, вие търсите въ него само една отличителна чѣрта, не повече. Ние любимъ въ човѣка малкото, а не многото, което той съдържа. Човѣкътъ не седи въ много знания, нито въ много добродѣтели, нито въ много сладки думи, които може да изкаже. Нѣкой човѣкъ може да напише само двѣ думи и да му повѣрватъ, когато другъ може да напише хиляда думи и пакъ да не

му върватъ. Значи, не е въ многото. Нѣкой човѣкъ като те погледне, повѣрва те и те обикне. Коя е причината за това? Той казва: въ лицето на този човѣкъ има нѣщо спокойно, тихо. Дѣ е това спокойното, на кое мѣсто въ човѣка седи то?

Слѣдователно, има три нѣща, които отличаватъ човѣка. Числото три е живо число. Азъ го раздѣлямъ на три части: единицата, творческиятъ принципъ на това число е горѣ въ челото; двойката е въ носа, тройката е въ подборадника, т. е. самата брада у човѣка. Сжщинскиятъ човѣкъ е поставенъ въ челото; растенията сж поставени въ носа, както и въ самото му лице. Подъ думата „носъ“ разбирамъ и областта на скулитѣ. Животнитѣ сж поставени подъ носа, въ брадата именно. Когато човѣкъ се умори, иска да си почине подъ нѣкое сѣнчесто дърво. Това сѣнчесто дърво у човѣка е неговиятъ носъ. Затова, ако вие искате да си починете, вземете едно огледало и започнете да си гледате носа, да го пипате. Така вие ще си починете подъ вашето сѣнчесто дърво. Когато човѣкъ се оглежда, не иска да го виждатъ други хора. Той търси скрито мѣсто да се оглежда, защото тамъ, дѣто има много свѣтлина, човѣкъ не може да се види добрѣ. Ако свѣтлината прониква всички области на вашето тѣло, вие не можете да видите образа си. Ето защо, трѣбва да има нѣщо тъмно, върху което образътъ ви да се отрази.

Та когато ние казваме, че въ живота на човѣка трѣбва да има скрити нѣща, то е съ огледъ на това, скритото да послужи като сѣнка, върху която образътъ може да се отразява. Безъ сѣнка хората на земята не могатъ да се познаватъ. Въ живота трѣбва да има силни контрасти.

Сега хората често говорятъ, че трѣбва да бждатъ добри. Добритѣ хора живѣятъ въ силни контрасти. Тѣ сж хора на противоположноститѣ. Като казвамъ, че тия хора се движатъ въ противоположноститѣ, въ двата полюса на живота, не разбирайте, че тѣ сж въ положението на воденицата, която като мѣли брашното дрънка, работи и слѣдъ това спира. Когато воденицата прѣстане да работи, тя вече е умрѣла. Когато отново започне да дрънка, да работи, тя възкрѣсва. Азъ не говоря за тѣзи двѣ състояния, въ които има прѣминаване отъ животъ въ смъртъ и обратно. Въ живота на противоположноститѣ не трѣбва да има смъртъ. Кое нѣщо е воденицата въ човѣшкия животъ? — Това е неговиятъ стомахъ, който постоянно дрънка. Това дрънкане е цѣла музика. Оттукъ ние казваме, че листата на растенията въ природата говорятъ само за необходимостта отъ храна, която необходимостъ е присща и на човѣка. За да

бжде човѣкъ щастливъ, той всѣкога трѣбва да се храни. Човѣкъ е едно всеядно животно, което постоянно яде. Нѣма даже една секунда въ живота на човѣка, прѣзъ която той да не яде. Всѣко знание, всѣка мисль, всѣко чувство у човѣка, това е единъ обѣдъ. Нѣкои казватъ: ние сме отъ тѣзи хора, които не ядатъ много. Не, всеядно животно е човѣкътъ, той всичко яде. Хората страдатъ, понеже не си дояждатъ, а не си дояждатъ, понеже яденето не е хубаво сготвено. Защо не обичашъ нѣкой човѣкъ? Защо не го харесвашъ? — Не е хубаво сготвилъ. Четешъ нѣкой философъ, не го харесвашъ. Защо? Защото не е сготвилъ хубаво. Четешъ нѣкой поетъ, не го харесвашъ. Защо? Защото не е сготвилъ хубаво, не описва добрѣ нѣщата. Всѣка поетическа мисль, въ която има форма, съдържание и смисль, е хубаво сготвено ядене. А засега всички хора на земята и философи, и писатели, и проповѣдници, и майки, и бащи сж кашавари. Той вземе хартия и перо, топне перото въ мастилото и пише. Отъ такова писане каша излиза. Мастилото е маслото на яденето. Искашъ ли да напишешъ нѣщо хубаво, не взимай никакво мастило. Пиши съ свѣтлина! Нека тя ти служи вмѣсто мастило.

Докато ние имаме повърхностни схващания за живота, всѣкога ще се намираме въ едно вѣтрѣшно противорѣчие. Въ сегашния животъ има недоимѣкъ, отъ който хората страдатъ. Въ свѣта има достатъчно Любовь, но малко хора има, прѣзъ които тя може да минава. Затова именно повечето хора страдатъ отъ недоимѣкъ. Такъвъ недоимѣкъ сжествува и въ умствения, и въ волевия животъ на човѣка. Въ тия три нѣща именно се различаватъ хората едни отъ други. Вие ,запримѣръ, имате приятель, когото обичате. Какво именно обичате въ него? Нѣкой пжтъ отличителната чѣрта на вашия приятель е неговото чело, неговиятъ умъ; нѣкой пжтъ отличителната чѣрта на вашия приятель е неговиятъ носъ, неговото сърце; нѣкой пжтъ отличителната чѣрта на вашия приятель е неговата брада, неговата воля. Нѣкога, обаче, отличителната чѣрта на вашия приятель може да бжде ржката му. Въ този смисль ржката прѣдставлява волева проява. И въ ржката сжщо ще намѣрите числото три: отъ рамото до лакета, отъ лакета до китката, отъ китката до края на прѣститѣ. Като разглеждате прѣститѣ, и въ тѣхъ ще намѣрите числото три. И тъй, това, за което обичате вашия приятель е неговата отличителна чѣрта, къмъ която вие несъзнателно насочвате погледа си. Има хора, на които вие разглеждате задната частъ на главата. Защо? Защото отличителната имъ чѣрта е на това мѣсто. Вие разглеждате какъ е устроена задната частъ на главата му.

Казвате: тази глава ми харесва. На други хора вие разглеждате главата отстрана, на трети — лицето и т. н. Какъв трябва да бъде погледът ви? — Хората отправят единъ къмъ другъ различни погледи.

Ще ви запитамъ: споредъ тази дълбока наука на живота, по какво познавате, че вие сте сжщиятъ човѣкъ, който бѣхте вчера? Коя е отличителната ви неизмѣнна чѣрта? Едно връме гласътъ ви бѣше тънъкъ, слабъ, вие бѣхте дѣте. Сега гласътъ ви е станалъ дебелъ, ржцѣтъ ви сж измѣнени, а при това твърдите, че сте все сжщиятъ човѣкъ. Ако сте сжщиятъ човѣкъ, у васъ ще остане една неизмѣнна основна чѣрта. Коя е тази основна чѣрта? Човѣкъ се познава по двѣ нѣща: като стане сутринъ, той съзнава за себе си, че е станалъ по-добъръ, или по-лошъ. Туй му служи за мѣрка. Ако нѣма тѣзи двѣ точки, той ще се забрави, не ще може да се познае. Единъ отъ виднитѣ американски философи, професоръ Браунъ, като прѣподавалъ веднѣжъ на студентитѣ си, объркалъ се и забравилъ, кой билъ, дали е той, или не. Като анализиралъ извѣстна философска мисль, изпадналъ въ забрава и взелъ да си мисли: дали съмъ азъ професоръ Браунъ, който прѣподавамъ на тѣзи студенти? Като се явява такова съмнѣние въ него, той напуска аудиторията. Послѣ влиза отново въ аудиторията и запитва студентитѣ: кога и прѣди колко часа влѣзе при васъ професоръ Браунъ? Тѣ му казватъ кога влѣзълъ и кога излѣзълъ изъ аудиторията. Питамъ: защо този професоръ Браунъ се съмнѣва? По сжщия начинъ и у васъ се явяватъ подобни съмнѣния. Нѣкой пжтъ вие съзнавате, че сте лошъ. Щомъ станете лошъ, не сте професоръ Браунъ. Послѣ казвате: азъ не съмъ лошъ, добъръ човѣкъ съмъ. Щомъ сте добъръ, вие сте професоръ Браунъ. Какъ е възможно човѣкъ едноврѣменно и на едно и сжщо мѣсто да бѣде и добъръ и лошъ?

Слѣдователно, добротата и лошевината сж двѣ състояния, двѣ краски на човѣшкото сърце или на човѣшката душа, чрѣзъ които човѣкътъ се познава. Въ сжщностъ, душата нѣма такива краски, тя не може да бѣде нито лоша, нито добра. Въ този смисълъ въ душата не може да сжществуватъ контрасти. Тя седи надъ лошевината и надъ добротата.

Азъ казвамъ: нѣма доброта вънъ отъ Любовта. Когато съврѣменнитѣ хора казватъ, че доброто може да сжществува вънъ отъ Любовта, това не е вѣрно. Когато хората проявяватъ Любовта и живѣятъ по нейния законъ, тѣ ставатъ добри. Когато казвате, че нѣкой човѣкъ е много добъръ, азъ подразбирамъ, че той е човѣкъ безъ любовь.

Този човѣкъ казва самъ за себе си: азъ съмъ милостивъ човѣкъ, давамъ милостиня на хората. Казвамъ: ти правишъ милостиня, ти си справедливъ човѣкъ, защото не искашъ да се урони твоя престижъ. Ти си честенъ, не отъ любовъ къмъ честността, но защото искашъ да имашъ повече клиенти въ дюкяна си. Ти можешъ да работишъ въ какво и да е направление, но докато мисълта ти е чисто материална, ти не можешъ да свършишъ тази работа, както трѣбва. Тогава ще те питамъ: ти професоръ Браунъ ли си? За да наречемъ нѣкого човѣкъ, той трѣбва най-първо да бѣде разуменъ. Въ какво седи разумността на човѣка? — Той трѣбва да съпоставя нѣщата правилно. Запримѣръ, никога не трѣбва да тълкувате криво поведението и постѣпитѣ на хората. Да кажемъ, че нѣкой човѣкъ взима извѣстно направление въ живота си. Щомъ си разуменъ, ти не трѣбва да тълкувашъ неправилно тази негова постѣпка. Дигнешъ ли ржката си, трѣбва да знаешъ защо я вдигашъ. Дигна ли азъ ржката си, ти трѣбва да знаешъ защо правя това. Казвашъ: този човѣкъ си вдига ржката, защото тъй пожелалъ. Не, това сж прѣдположения. Ако мръдна окото си, или вѣждата си, ти като разуменъ човѣкъ, трѣбва да знаешъ чиститѣ мотиви на тия движения. Казвашъ за нѣкого: той е много смиренъ човѣкъ, нищо не вижда, като божа кравица. Каква ти божа кравица? Прѣдставлява се за много смиренъ, а всичко вижда. Пъкъ като го сравнявате съ божа кравица, питамъ ви: каква интелигентностъ може да има въ една божа кравица? Най-послѣ Господъ нуждае ли се отъ такива божи кравици? Въ този смисълъ подъ божа кравица ние разбираме една дребна идея, която показва жертвата на Любовта. Кравата е символъ на Любовта. Хората, като изгубили Любовта, създали тази малка кравичка. Когато извѣстно желание или извѣстна мисль у човѣка е абсолютно безкористна, човѣкъ намира едно удоволствие въ нея. Колкото и да е дребна една мисль, т. е. дали тя е проявена къмъ нѣкое растение, животно или човѣкъ, щомъ е безкористна, вие винаги ще почувствувате радостъ. Това е споредъ закона на Любовта.

И тъй, ние сме свързани съ растенията, понеже тѣ сж съединителната нишка между човѣшкия животъ и този на животнитѣ. Човѣкътъ и животнитѣ прѣдставляватъ два противоположни полюса. Разрушителнитѣ сили у човѣка, силитѣ, които творятъ и алчността у животнитѣ трѣбва да прѣминатъ прѣзъ растенията. Като знаете това нѣщо, вие трѣбва да пазите вашия носъ, защото той е вашата интелигентностъ. Носътъ прѣдставлява горитѣ въ вашия организъмъ, затова не ги изкоренявайте. Изкорените ли ги,

всѣка дѣятелностъ у васъ, всѣка мисль, всѣко чувство ще прѣстанатъ. Тогава вашиятъ носъ или ще се вгълбне, като охлювъ, или ще се разкриви, или ще се разшири — все ще придобие извѣстна аномалностъ. Стане ли нѣкакво деформиране на носа ви, това показва, че горитѣ у васъ не растатъ правилно. Щомъ не растатъ правилно, вашата интелигентностъ се намалява, и вие нѣмате вече разумна връзка съ живата природа. Ето защо невидимиятъ свѣтъ сѣди за нашето развитие и разумностъ по състоянието, въ което се намиратъ нашитѣ гори въ сърцето. По отношение на невидимия свѣтъ всички наши чувства прѣдставляватъ долини съ ароматни цвѣта и хубави гори съ чисти, кристални извори.

Човѣшкото сърце е отличенъ оазисъ. Когато нѣкой висшъ духъ слѣзе на земята, той влиза въ човѣшкото сърце да си почине. А когато иска да посѣти нашата култура, да види какви училища, какви театри, какви лаборатории и библиотеки сме направили, той се качва горѣ въ челото, по високитѣ планински върхове. Искан ли най-послѣ да знае, каква е икономията въ живота ни, какъ прѣживяваме при домашнитѣ си, той слиза долу въ брадата. Слѣдователно, всички висши духове, които искатъ да провѣрятъ, какъ живѣемъ, ще кацнатъ на брадата ни, или на носа ни, или на челото ни. Въ това отношение и мухитѣ знаятъ този законъ. Тѣ кацватъ на човѣшкия носъ. Защо? — Понеже мухата е чрѣзмѣрно активна, търси такова мѣсто, дѣто да остави своята енергия. Какъ се освобождаватъ мухитѣ отъ своята енергия? — Като жиятъ. По жилата на мухитѣ се събира излишъкъ отъ енергия, която като не могатъ да задържатъ въ себе си, жиятъ и така се освобождаватъ отъ нея. Тѣ оставятъ по този начинъ тази излишна енергия въ нашитѣ тѣла. Това става най-често при промѣна на врѣмето. Въ живота ние срѣщаме хора, които обичатъ да се каратъ. Защо се каратъ тѣ? — По сжщата причина, по която мухитѣ жиятъ. Когато у тѣхъ се събере много излишна енергия, тѣ търсятъ мѣсто да я прѣнесатъ. Какъ я прѣнасятъ? — Чрѣзъ езика си. Езикътъ на човѣка е неговото жилище. Тамъ се събира излишната енергия, която прѣдизвиква отварянето на устата, и човѣкъ започва да вика, да се кара. Така се прѣнася тази енергия. Има и друго мѣсто, дѣто може да се натрупва енергията. Запримѣръ, тази вечеръ се прочегоха много хубави работи. Колко отъ изказанитѣ мисли можахте да възприемете? Много отъ изказанитѣ работи бѣха за вашия умъ, други — за вашето сърце, а трети — за вашия стомахъ. Питамъ ви: когато вие говорите за любовта на земята, какво подразбирате?

Отъ вашето гледище, по какво се отличава човѣка на

Любовта? Той е човѣкъ съ прѣкрасенъ умъ, съ прѣкрасно сърце и съ прѣкрасна воля. Когато се явите при човѣка на Любовта за нѣкаква услуга, той нѣма да ви откаже, всѣкога е готовъ да ви приеме и послужи. Човѣкътъ на Любовта никога не се налага. И когато ви услужва въ нѣщо, той постѣпва така, че съ нищо не уронва вашия престижъ. Той върши всичко, като за себе си. Ако той е богатъ, и вие дойдете при него, ще ви каже: „Наскоро като изучавахъ живота си, разбрахъ, че вие сте били мой братъ. Още отъ прѣди десетъ години азъ получихъ отъ баща си 100,000 лева, като ми каза: ще дадешъ 50,000 лева отъ тѣзи пари на брата си. И ето, толкова години вече какъ ви търся, едва днесъ ви намѣрихъ. Вземете тѣзи пари отъ брата си“. Той ще ви убѣди напълно въ това, че сте неговъ братъ. Какъ? — Ще ви докаже това нѣщо като окултенъ ученикъ.

И сега, ако вие разбирате живота по обикновеному, че нѣкой ангелъ отъ невидимия свѣтъ ще слѣзе да се занимава съ васъ, вие ще чакате дълго врѣме. Ако пъкъ чакате да стане нѣщо отвѣтрѣ въ тѣлото ви, сжщо тѣй има да чакате много. Туй, което ще стане съ васъ, трѣбва да се извърши извънъ тѣлото ви. Апостолъ Павелъ ималъ такава опитностъ. Той казва: „Бѣхъ прѣнесенъ въ небето, не зная, дали това бѣше въ тѣлото ми, или извънъ тѣлото ми, но имамъ такава опитностъ, която желалъ бихъ всички да изпитате“. Нека у всинца ви се зароди желание да се познавате. Сутринъ, като станете, нека изпжкнатъ въ съзнанието ви слѣдните три нѣща: вашата мисль, вашето чувство и вашата сила, въ какъвто размѣръ Богъ ви ги е далъ. Значи, станете ли сутринъ, първата ви работа е да разгледате, каква нова мисль е вложена въ вашия умъ; послѣ, какво ново чувство се появява въ вашето сърце и най-послѣ, каква нова сила се проявява въ вашата воля. Това трѣбва да става всѣка сутринъ обезателно! Станете ли, не бързайте! Направете единъ малкъ прѣгледъ на вашия умъ, на вашето сърце и на вашата воля и вижте, какво ново ви е посѣтило прѣзъ нощта. Ако не схванете тази нова мисль, това ново чувство и тази нова сила, вие ще прѣкарате цѣлия день въ единъ вжтрѣшенъ безпорядкъ, и вечерята, като се върнете дома си, нѣма да бждете доволенъ отъ себе си.

Тази сутринъ, напримѣръ, какво ни показа изгрѣва на слънцето? — Че и душигѣ ни трѣбва да бждатъ така ясни, отворени. Вие видѣхте, колко хубавъ бѣше този день! Имаше ли облаци? — Нѣ. Облацигѣ показватъ мисли отъ грубъ характеръ. Днесъ нѣмаше такива мисли, затова небето бѣше чисто, ясно, и слънцето изгрѣ свободно, безпрѣпятствено. Слѣдъ това къмъ обѣдъ то достигна до своя зенитъ, пакъ така

чисто и ясно и най-послѣ залѣзе. Слънцето на физическия свѣтъ залѣзе, но остави у васъ впечатления, които вие трѣбва да разработвате прѣзъ тази година. Слънцето днесъ казва на всинца ви: „Вие трѣбва да имате въ себе си такова ясно слънце, безъ никакви облаци! Вжтрѣ вие трѣбва да имате ясенъ день, безъ никакви облаци и безъ никакъвъ вѣтрець... Не че нѣма да има никакъвъ вѣтрець, но той не трѣбва да измѣня посоката на вашето движение. Вѣтрътъ духа, водата тече, а дърветата оставатъ перпендикулярно къмъ земята. Твърдитѣ прѣдмети запазватъ своето перпендикулярно положение къмъ земята. Слѣдователно, когато човѣкъ се движи перпендикулярно къмъ земята, това движение е свойствено на твърдата материя. Движението на течноститѣ показва живота на растенията, а движението на вѣтроветѣ показва проявлението на мисълта. Човѣкъ трѣбва да разбира законитѣ на вѣтъра; той трѣбва да разбира законитѣ на водата и най-послѣ трѣбва да разбира законитѣ на твърдата материя, които дѣйствуватъ въ самия него. Споредъ тази наука твърдитѣ, течнитѣ, въздухообразнитѣ и огненитѣ вещества трѣбва да бждатъ въ извѣстна пропорция, или въ извѣстно съотношение у човѣка. Никога не трѣбва да загазявате свещения огънь на вашия животъ! Кажете ли, че сърцето ви е истинало, това означава, че вие сте загасили свещения огънь на вашия олтаръ. Каквото и да става, никога не изгасвайте вашия свещенъ огънь! Каквото и да става въ свѣта, слънцето може да изгрѣва и да залѣзва хиляди пѣти, но казвамъ ви: не изгасвайте свещения огънь на живота си! Огънятъ всѣкога трѣбва да гори, свѣщъта всѣкога трѣбва да свѣти и въ духовния свѣтъ трапезата всѣкога трѣбва да бжде сложена, никога да се не вдига! Тамъ нѣма вдигане и слагане на трапезата. Защо? — Понеже всѣкога трѣбва да се яде. Казахъ ви по-рано и пакъ ще ви кажа: ако въ духовния свѣтъ изпиете всичката вода отъ чашата си, и чашата ви ще изчезне, всичко ще се свърши.

Сега, да дойдемъ до качественото знание, съ което трѣбва да прѣкарате тази година. Не може да се побѣди каква и да е мжнотия безъ единъ свѣтълъ умъ. Човѣкъ трѣбва да бжде много уменъ и разуменъ. Не може да побѣдите каква и да е мжнотия безъ едно добро и устойчиво сърце. Не може да побѣдите каквато и да е мжнотия безъ една волева сила. Тия три нѣща трѣбва да имате. Когато нѣкой ви обикне, той ви обича за тия три нѣща именно: за вашия умъ, за вашето сърце и за вашата сила. Той ще ви обикне, а нѣма да ви възлюби. Обикне ли ви веднѣжъ, дълго врѣме ще ви обича, а Любовта ще дойде отпослѣ. Знаете ли кога ще дойде Любовта? Споредъ васъ

кога идва Любовта? Да възлюбиш нѣкого, значи да го обожавашъ. Когато вие казвате нѣкому, че трѣбва да ви люби, азъ разбирамъ, че той трѣбва да ви обожава. И наистина така е. Когато залюбишъ нѣкого, ти започвашъ да го обожавашъ. Египтянитѣ обожаваха аписа, обожаваха и котката. Ако нѣкой се осмѣляваше да убие една котка, намираше затвора. Любовта изисква правилно разбиране на нѣщата. Нѣкой ви люби, но при това вижда всичкитѣ ви погрѣшки. Това не е Любовь. Любовта изключва всѣкакво подозрѣние, всѣкакво съмнѣние, всѣкакво недоволство. За онзи, когото любишъ, ще жертвувашъ абсолютно всичко. И когато казваме, че Богъ ни люби, ние виждаме проявенъ сжщинския законъ: Богъ жертвува всичко заради насъ. Той е създалъ този свѣтъ за насъ, и каквото ни трѣбва за всѣки день, доставя ни го. Отъ толкова милиарди години, всѣки день Богъ ни изпраща своето благословение, за да задоволи всичкитѣ ни недоволства. И почти е сполучилъ да ни задоволи.

Вие не можете да намѣрите животъ по-хубавъ отъ този, който имате сега. Ако мислите, че можете да любите, безъ да разбирате закона на Любовта, вие сте на крива посока. Въ това именно седи разочарованието на двама души. Тѣ трѣбва да се обожаватъ, безъ да виждатъ своитѣ погрѣшки и неджзи, но сжщеврѣменно да не виждатъ и своитѣ добродѣтели. Когато любишъ нѣкого, ти не трѣбва да виждашъ нито добродѣтелитѣ му, нито неджзитѣ му. Тогава какво ще любишъ въ него? — Неговия умъ, неговото сърце, неговата сила. Това е човѣкътъ. Доброто у човѣка се изразява чрѣзъ извѣстни постѣпки. Не мислете, че ако азъ направя едно добро дѣло, това трѣбва да даде поводъ да ме обичате. Утрѣ пъкъ може да набия нѣкого. Трѣбва ли въ този случай да ме намразите? Ако въ първия случай ме обикнете, а въ втория случай ме намразите, и въ двата случая не сте прави.

Сега ще се върна къмъ главната си мисль. Ще гледате, кое указва прѣобладаваще влияние въ всѣки едного отъ васъ: дали ума, сърцето или волята. У нѣкой отъ васъ умътъ надделява, и той казва: мисль трѣбва! У нѣкой надделява сърцето, и той казва: човѣкъ трѣбва да има сърце! У нѣкой надделява силата, и този човѣкъ казва: азъ трѣбва да работя! Човѣкъ, който говори само за работа, той е волевъ човѣкъ. Човѣкъ, който говори само за доброто сърце, той подразбира растенията. А човѣкъ, който говори само за мисльта, той подразбира хората. Но свѣтътъ не е създаденъ само отъ хора.

Днесъ, при самовъзпитанието на човѣка не се изисква

голъмо усилие. Стариятъ методъ за самоизмъжване, за самоосъждане е билъ врѣмененъ методъ само, той не е донесълъ добри резултати за човѣчеството. Да се хвалишъ или да се самоосъждашъ, това сж два различни методи, които не даватъ добри резултати. Въ свѣта или ще хвалятъ човѣка, или ще го укоряватъ, или ще бждатъ индиферентни къмъ него. Третото състояние е най-лошото, което човѣкъ може да прѣживѣе. Въ всѣки даденъ случай азъ трѣбва ясно да съзнавамъ, какво мога да направя съ своя умъ, какво мога да направя съ своето сърце и какво мога да направя съ силата на своята воля. За всичко това азъ трѣбва да си дамъ правилень отчетъ.

Никога не трѣбва да се нагърбваме съ работа, която не можемъ да свършимъ. Запримѣръ, вие какво очаквахте да придобиете отъ днешния день? Благословение ли очаквахте? Питамъ ви: вие, напримѣръ, кого можете да благословите? Бащата благославя само онзи синъ, когото люби. Той даже ржката си не туря върху онзи синъ, когото не люби. Кого благослови Яковъ? Кого благослови Христосъ?—Той вдигна ржцѣтъ си и благослови своитѣ ученици, които любѣше. Христосъ любѣше Иоана, който седеше и физически по-близо до Него, защото Иоанъ вжтрѣшно разбираше своя Учитель. Близостъта седи въ разбирането. Да любѣшъ нѣкого, значи да го разбирашъ. А да оцѣнявашъ любовта му, значи да не злоупотребявашъ никога съ нея. Ще помните слѣдния законъ: ако имате единъ приятель, той ще ви обича отъ сутринъта до обѣдъ, а вие ще възприемате; отъ обѣдъ до вечеръта вие ще го обичате, той ще възприема. На другия день полюситѣ на любовта ще се измѣнятъ: отъ сутринъта до обѣдъ вие ще го обичате, той ще възприема; отъ обѣдъ до вечеръта той ще ви обича, вие ще възприемате. Понѣкога вие очаквате само да ви обичатъ, търсите човѣкъ да ви обича. И намирате таквъ човѣкъ. Но за да не изгубите Любовта, трѣбва да знаете, че въ понедѣлникъ сутринъта вие ще обичате, въ вторникъ сутринъта ще ви обичатъ, въ срѣда сутринъта ще дойде другъ нѣкой да ви обича и т. н. Загова, всѣка сутринъ като ставате, ще се запитвате: какво трѣбва да правя тази сутринъ, да обичамъ ли, или да ме обичатъ? Ще видите, че този законъ е вѣренъ. Вие казвате: единъ день, като дойде Христосъ на земята, ще ни научи, какъ да се любимъ. Христосъ по два пжти нѣма да дохожда на земята. Той дойде веднѣжъ и още не си е заминалъ. Отъ какъ е дошълъ, Той не е напускалъ земята и постоянно говори на хората. Когато казваме, че Христосъ трѣбва да дойде втори пжтъ на земята, това е по отношение на нашето съзнание. Когато ва-

шето съзнание се пробуди, ще можете да изпитате великия законъ на Любовта, която Христосъ е вложилъ въ сърцата на хората. Всѣки, който ви люби, ще запали или вашия умъ, или вашето сърце. И тогава вие казвате: сърцето ми изгорѣ! Казвамъ: зависи кой ви е запалилъ и какъ ви е запалилъ. Ако сте барутъ или динамитъ и ви запалятъ, ще избухнете, ще експлодирате и отъ васъ нищо нѣма да остане. Но ако ви запалятъ по всички правила на паленето, както Христосъ запалва сърцата на хората, отъ васъ ще излиза мека, приятна свѣтлина и топлина. Вие казвате: боли ме нѣщо сърцето, но приятна ми е тази болка. При такова запалване всѣки човѣкъ се радва, че у него вече гори свещения огънь на Любовта. Нѣма по-красиво нѣщо отъ този свещенъ огънь!

И тъй, азъ ви желая да добиете този свещенъ огънь на Любовта, съ който да се запалятъ вашитѣ умове, вашитѣ сърца и вашата воля или вашитѣ причинни тѣла! Прѣзъ тази година азъ искамъ да станете не отъ мекитѣ хора, но отъ кроткитѣ хора, да наслѣдите земята. Кроткиятъ човѣкъ е човѣкъ на Любовта. Ако нѣмате любовъ, не можете да бждете кротки хора. Кротостта е качество на Любовта. Когато казваме, че нѣкой човѣкъ е кроткъ, ние знаемъ, че той е придобилъ Любовта, той е придобилъ земята въ наслѣдство. Та каквито мжчноти и да имате, стремете се да познаете себе си!

Може ли нѣкой отъ васъ да каже, каква бѣше главната идея въ стихотворенията, които се четоха тази вечеръ? Кое отъ тѣхъ ви се хареса най-много? Въ първото стихотворение се чете за щастieto. Какъ мислите, съществува ли щастие на земята? Азъ ви говорихъ за щастieto и ви казахъ, че ако чакате щастieto да дойде въ къщата ви, то никога нѣма да дойде, вие трѣбва да отидете при него. Който дири щастieto, може да бжде щастливъ, но който го чака на крака да му дойде, никога щастливъ не може да бжде. Щастieto ще мине покрай него и ще си замине.

Това стихотворение, въ което се говори за новото и старото вино, се отнася до стиха, въ който Христосъ казва: „Ново вино не се туря въ стари мѣхове“. При това, новото вино не трѣбва да ферментира. Ако вие имате мисли, които ферментиратъ, тѣ сж въ състояние да пукнатъ мѣховетѣ. Защо е нужно за хората ново вино? Виното не трѣбва да ферментира! Тѣй и човѣкътъ никога не трѣбва да ферментира. Той трѣбва да си остане винаги младъ. Ако човѣкъ отъ раждането до смъртта си остане все сладкъ, това показва, че той никога не е ферментиралъ. Ако пѣкъ се вкисва въ живота си, това показва, че той е ферменти-

ралъ. И религиознитѣ хора могатъ да ферментиратъ. Когато искатъ да ги запазятъ отъ ферментация, турятъ ги въ бутилки, запушватъ ги, за да не влѣзатъ въ тѣхъ тия бактерии, които сж причина на ферментацията. Има извѣстни мисли у човѣка, които съдържатъ въ себе си такива сокове, които лесно ферментиратъ. Прѣди нѣколко дни единъ младъ братъ казваше: „Остарѣхме ние вече!“ Защо е остарѣлъ? — Понеже не може да люби, пѣкъ и нѣма кого да люби. Това означава старостта. Щомъ стариятъ има кого да люби, подмладява се. Любовта подмладява хората. Та когато нѣкой човѣкъ каже, че е остарѣлъ, това показва, че той е изгубилъ своитѣ мисли, чувства и своята сила и сега не му остава друго, освѣнъ да чака смъртта си. Това е най-лесното. Смъртта не дава петъ пари за човѣка. Тя не само че не го цѣни, но ще накара близкитѣ му да му направятъ ковчегъ, да го приготвятъ за онзи свѣтъ. Близкитѣ му, обаче, ще кажатъ: сега ли намѣри да умира? Да, но смъртта не плаща нищо, тя не иска нищо да знае. Казвамъ: не е врѣме за умиране. Човѣкъ тѣй трѣбва да се прѣсели отъ този свѣтъ, че да не плаща нищо. На земята ще остави само горнитѣ си дрехи, а съ себе си ще вземе най-сжшественото. Но да оставимъ тия нѣща, тѣ сж алегорични работи.

Човѣкъ трѣбва да люби! Когато казвамъ, че човѣкъ трѣбва да люби, не се плашете. Вие трѣбва да разбирате правилно Любовта; трѣбва да я освободите отъ всички посторонни възгледи, отъ всички качулки, панделки, съ които сте я натоварили. Въ Любовта има свѣтла мисль, свѣтло сърце и свѣтла сила. По това именно се отличава Любовта. Тази свѣтла мисль ще извърши всичко заради васъ. И свѣтлото сърце ще извърши всичко заради васъ. И свѣтлата сила ще извърши всичко заради васъ.

И тѣй, запомнете всичко това, което ви казвамъ. Вие питате: обича ли ме този човѣкъ? Щомъ ви обича, Богъ е. Който обича, не се съмѣняйте! Помнете слѣдното нѣщо: човѣкъ не може да обича. Човѣкътъ не е Любовь. Той още не се е научилъ на този законъ. Човѣкътъ може да те обича, но той е само носителъ на Любовта! Само Богъ е Любовь. Слѣдователно, когато казвате, че обичате нѣкого, тогава ще подразбирате, че Богъ се проявява чрѣзъ васъ. Когато нѣкой ви обича, пакъ сжщиятъ законъ дѣйствува. Ще знаете, че Богъ се проявява чрѣзъ васъ и нѣма да се съмнѣвате. Господъ казва: „Утрѣ, като се явятъ облацитѣ и засѣнчатъ слнцето, вие не можете да обичате. Лжцитѣ не могатъ да проникнатъ прѣзъ облацитѣ“. Който има любовь, трѣбва да се качи надъ облацитѣ. Момата, която обича възлюбения си, напуска бащиния си домъ и

отива при него. По сщия начинъ, ако ти обичашъ Бога, ще напуснешъ земята, твоята бащиния и ще се качишъ надъ облацитѣ. И тогава нѣма да се страхувашъ, че слънцето ще се засѣнчи. Ти си у дома си вече.

Като ви говоря за Любовта, вие си прѣдставлявате като обектъ на тази любовъ нѣкой човѣкъ. Затова нѣкоя сестра, напримѣръ, ще каже: едно врѣме имахъ единъ възлюбенъ, но го изгубихъ вече. Не, това не е било никаква любовъ. Той е билъ единъ актьоръ на сцената. Ако този човѣкъ прѣзъ цѣлия си животъ не е готовъ да сподѣли съ тебе всички тягости и скърби, той не те обича. Човѣкътъ, който ви обича, дѣто и да се намира, въ Америка, въ Африка било, всѣкога ще ви изпраща своята мисль, своята сила. За Любовта врѣмето и пространството нѣматъ никакво значение. За онзи, който люби врѣме и пространство не сществува. Въ този смисль всѣки човѣкъ може да люби и то всички хора. Като живи единици, всички хора съставляватъ нѣщо красиво.

Моето желание е да се зароди у васъ красива мисль. Та като се събудите сутринъ, схванете най-малкото въ себе си, но това, което е мощно: мощната мисль, мощното сърце и мощната воля. Вие често казвате: азъ не искамъ да бжда подъ влиянието на когото и да е, искамъ да бжда господаръ. — Никога не можете да бждете господаръ. Всѣки човѣкъ, който иска да бжде господаръ въ свѣта, непрѣменно ще бжде робъ. Азъ бихъ желалъ да видя нѣкой човѣкъ свободенъ. Нѣма свободни хора въ свѣта. Никой царъ не е свободенъ. Никой ученъ човѣкъ не е свободенъ. Свободата седи въ слѣдното: Богъ да живѣе въ насъ, и ние да живѣемъ въ Бога. И Христосъ казва така: „Азъ съмъ въ Отца си, и Отецъ ми е въ мене“. Това е великата свобода на живота. Човѣкъ трѣбва да подържа това си състояние при всички скърби и страдания. Чухте, какво се каза въ едно отъ стихотворенията тази вечеръ: „Ако съмъ поетъ, бихъ възпѣлъ скръбта и страданията“. Да, така е, скръбта и страданията се понасятъ само съ Любовта. Тѣй мисли само любещия човѣкъ, а човѣкъ, който нѣма любовъ, даже и съ малкия си прѣстъ да го докоснете, ще каже: втори пжтъ не искамъ да те видя!

Та сега смѣло мога да ви кажа, че днешниятъ изгрѣвъ на слънцето е отъ извънреднитѣ. Отъ какъ е започнало нашето дѣло, почти не е имало такъвъ изгрѣвъ. Той е епохаленъ. Ще видимъ какъвъ ще бжде изгрѣвътъ слѣдната година. Каквото успѣхте да възприемете тази сутринъ, то ще бжде за васъ благословение. Азъ мога да улудобя днешния изгрѣвъ на Божията Любовъ. Желая на всички ви

да мязате на днешния денъ, да носите благата на този денъ и да се проявите тъй, както слънцето се прояви днесъ.

И тъй, бждеге увѣрени, че всичко, каквото искате, всичко, каквото мислите, всичко каквото чувствувате, ще бжде. Като казвамъ, че ще бжде всичко, което искате, какво подразбирамъ? — Ще бжде всичко онова, което ние искаме, и което Господъ иска. Ако ние правимъ всичко онова, което и Господъ прави, ще бжде. И най-послѣ, всичко онова, на което Богъ е турилъ начало въ свѣта, на което и ние сме турили начало, ще бжде. Правилно трѣбва да разбирате, какво значи да искате и да се осъществи вашето искане. Значи, ще бжде, т. е. ще се реализира само онова, въ което има съгласие между Бога и васъ. Искате ли това, което Богъ иска, ще бжде! Вършите ли заедно съ Бога това, което Той върши, ще бжде! Туряте ли начало на нѣщо, на което и Богъ туря начало, ще бжде! Когато се реализира всичко онова, което Богъ е намислилъ да направи, ще опитате думитъ на апостолъ Павелъ, който казва: „Нито око е видѣло това, което Богъ има да направи; нито въ ума на човѣка е идвала мисль за това, което Богъ е приготвилъ за тѣзи, които Го любятъ“. Днесъ всички съзнателни хора се приготвяватъ за този славенъ денъ. Ако Любовта ви посѣти сега, когато не сте готови, вие ще се прострете на земята и ще кажете: стига Господи, не мога да издържамъ! Така е, вие не можете да издържите даже една минута на Любовта. Тя изисква герои хора. Вие ще се разтопите отъ нея като лоена свѣщъ. Ние, обаче, не искаме да се разтопите, но да се разгорите и да свѣтите. Топенето на свѣщъта показва, че не е доброкачествена. Затова ние искаме да се запалите, да горите безъ да изгаряте и отъ васъ да излиза топлина и свѣтлина.

Азъ ви поздравлявамъ съ новата година на Любовта! Желая ви да бждете тъй ефирни, както Любовта, и слънцето на душата ви да изгрѣва и да залѣзва тъй, както днешното слънце изгрѣ и залѣзе!

Само Божията Любовь е Любовь.

Бесѣда, държана отъ Учителя на 22 Мартъ — духовната година — 1927 г., въ гр. София.

4-